

Γι' αυτά και γι' άλλα πολλά ασφυκτικά φαινόμενα, όλοι εμείς, ενωμένοι, καλούμαστε να αποδείξουμε από σήμερα κιόλας την αποτελεσματικότητά μας ως μέλη ενός δυνατού σωματείου:

- ο Για να πετύχουμε την καταξίωση που αρμόζει στα επαγγέλματά μας
- ο Για να διεκδικήσουμε αξιοπρεπείς αμοιβές
- ο Για να επιδιώξουμε δικαιότερο τρόπο φορολόγησης και ασφάλισης.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΤΩΝ (ΣΜΕΔ)

Μαυριλίου 8 & Μαυρομιχάλη, Νεάπολη Εξαρχείων

<http://syllogosmed.blogspot.com>
syl.smed@gmail.com

ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΕΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ ΔΙΟΡΘΩΤΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟΝ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΧΩΡΟ

ΩΣ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΧΩΡΟ ΕΝΝΟΟΥΜΕ ΚΥΡΙΩΣ...

ομίλους εταιρειών και εκδοτικούς οίκους, καθώς και φορείς δημόσιους ή συμβεβλημένους με το Δημόσιο, που παράγουν βιβλία (ενίοτε και περιοδικά, εφημερίδες, προϊόντα multimedia, τίτλους δισκογραφίας κ.ά.).

ΕΡΓΑΖΟΜΑΣΤΕ...

ως ελεύθεροι επαγγελματίες

Πρόκειται για τον κύριο όγκο εργαζομένων με δελτία παροχής υπηρεσιών (μπλοκάκια), ασφαλισμένων στον ΟΑΕΕ.

αδήλωτοι, ανασφάλιστοι

Εσωτερικοί υπάλληλοι ή οικοθεν μεταφραστές/επιμελητές στη λεγόμενη «μαύρη εργασία».

ως μισθωτοί

Οι περισσότεροι δηλώνονται από τους εργοδότες ως απλοί υπάλληλοι γραφείου (και άρα έχουν περιορισμένα μισθολογικά δικαιώματα), ενώ ουσιαστικά κάνουν την εξειδικευμένη δουλειά του επιμελητή, ακόμη και του μεταφραστή – η οποία εξάλλου δεν προβλέπεται ως ειδικότητα ούτε στη συλλογική σύμβαση του κλάδου.

τυπικά, αλλά άτυπα μισθωτοί – ένα... μυστήριο πράγμα

Αρκετοί εργοδότες μάς υποχρεώνουν να είμαστε εσωτερικοί υπάλληλοι στην έδρα τους. Ωστόσο, αμειβόμαστε με μπλοκάκι και αποδίδουμε μόνοι μας το ποσοστό ασφάλισης. Πρόκειται για το κλασικό φαινόμενο άρνησης προσλήψεων (με συμβάσεις αορίστου ή ορισμένου χρόνου) που άρχισε να εμφανίζεται κατά την περασμένη δεκαετία και γίνεται όλο και συχνότερο.

Τα όρια ανάμεσα στις ειδικότητες (μεταφραστές, επιμελητές, διορθωτές), αλλά και ανάμεσα στις εργασιακές σχέσεις μερικές φορές είναι ρευστά. Πολλοί εργαζόμενοι στο χώρο άλλοτε αναλαμβάνουμε μεταφράσεις, άλλοτε αναλαμβάνουμε επιμέλειες μεταφράσεων ή ελληνικών κειμένων. Μπορεί να δραστηριοποιούμαστε δηλαδή και ως μεταφραστές και ως επιμελητές προκειμένου να εξασφαλίσουμε ένα αξιοπρεπές εισόδημα. Για τον ίδιο λόγο, δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο να εργαζόμαστε ως μισθωτοί σε έναν εκδοτικό οίκο και παράλληλα να αναλαμβάνουμε εργασίες για άλλους εργοδότες, ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Για να το αποδώσουμε χιουμοριστικά: Το πρώι «γραφει-άς», το βράδυ «σπιτο-κομπιουτεράς» και μονίμως «βέγγος»...

ΤΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΜΕ...

1. Συμβόλαια υπέρ εργοδοτών

Οι μεταφραστές υπογράφουν στις περισσότερες περιπτώσεις συμφωνητικά, τα οποία ωστόσο δεν τους εξασφαλίζουν τα δικαιώματα επί της πνευματικής ιδιοκτησίας τους, δηλαδή της μετάφρασης. Συνήθως στο συμβόλαιο ορίζεται η αμοιβή για την εργασία, δεν προβλέπεται ποσοστό υπέρ του μεταφραστή επί των πωλήσεων και ο μεταφραστής παραιτείται από κάθε άλλο δικαίωμά του στη μετάφραση.

Οι επιμελητές τις περισσότερες φορές δεν υπογράφουν καν συμβόλαια, οπότε δεν είναι εξασφαλισμένοι με κανέναν τρόπο απέναντι σε κάποιους εργοδότες που αφού παραλάβουν τη δουλειά καθυστερούν υπερβολικά την πληρωμή ή αρνούνται να πληρώσουν.

Γενικά, με τα συμφωνητικά που υπογράφουμε είτε ως μεταφραστές είτε ως επιμελητές εξασφαλίζονται οι εργοδότες, χωρίς να τίθενται δεσμευτικές ρήτρες και «ποινές» για εκείνους σε περίπτωση καθυστέρησης της αποπληρωμής· αναφέρονται μόνον όροι επιβαρυντικοί για εμάς (π.χ. ορισμένα συμφωνητικά προβλέπουν ότι για κάθε μέρα καθυστέρησης της παράδοσης καταβάλλουμε εμείς ένα ποσοστό από την... ανεξόφλητη αμοιβή μας).

2. Καθυστερήσεις στις πληρωμές

Για τους περισσότερους εκδοτικούς οίκους η καθυστέρηση στην πληρωμή θεωρείται αυτονόητη και εμφανίζεται με διάφορες μορφές: αργοπορία στην αποπληρωμή, πληρωμή σε δόσεις, πληρωμή με μεταχρονολογημένες επιταγές (ακόμα και με επιταγές πελατών που αποδεικνύονται ακάλυπτες). Πάρα πολύ συχνά, η πληρωμή μας συνδέεται με την έκδοση του βιβλίου για το οποίο εργαστήκαμε, μπορεί δηλαδή, ενώ εμείς έχουμε παραδώσει εγκαίρως τη δουλειά, το βιβλίο να καθυστερήσει να τυπωθεί για λόγους ανεξάρτητους από εμάς, «παρασέρνοντας» μαζί του στην καθυστέρηση και την πληρωμή μας, συχνά για πολλούς μήνες. Τέλος, οι εργοδότες είναι απρόθυμοι να μας δώσουν προκαταβολή στην περίπτωση που ο όγκος της δουλειάς είναι μεγάλος, με αποτέλεσμα να απασχολούμαστε για μήνες με ένα βιβλίο χωρίς να παίρνουμε έστω και ένα ελάχιστο ποσόν έναντι.

3. Πολύ χαμηλές αμοιβές – άλλα εργασιακά προβλήματα

ο Για τους ελεύθερους επαγγελματίες:

Οι χαμηλές αμοιβές καθιστούν τη μετάφραση και την επιμέλεια δουλειές από τις οποίες είναι πολύ δύσκολο να ζήσει κανείς. Συχνά υποχρεωνόμαστε να δουλεύουμε 10–16 ώρες την ημέρα για να βγάλουμε ένα αξιοπρεπές ημερομίσθιο. Τα πράγματα είναι ακόμη πιο δύσκολα για τους νέους στο επάγγελμα συναδέλφους, οι οποίοι αναγκάζονται να εργάζονται με εξαιρετικά χαμηλές αμοιβές.

Αρκετοί εργοδότες αναθέτουν βιβλία σε έναν επιμελητή έναντι αμοιβής που αντιστοιχεί σε μια απλή τυπογραφική διόρθωση, συχνότατα υπό συνθήκες μεγάλης χρονικής πίεσης. Επίσης, πολλές φορές δεν υπάρχει επιστημονικός επιμελητής, με αποτέλεσμα ο επιμελητής κειμένων να επιφορτίζεται και με αυτή την εργασία. Βεβαίως, η ήδη χαμηλή τιμή ανά τυπογραφικό δύσκολα μπορεί να καλύψει και τις επιπλέον ώρες που ξοδεύουμε κατά τα –απαραίτητα– πολύωρα ραντεβού με συγγραφείς, μεταφραστές, επιστημονικούς επιμελητές (όποτε υπάρχουν) ή τις ώρες συνεργασίας με ατελιέ, σελιδοποιούς, γραφίστες κ.λπ.

ο Για τους μισθωτούς:

Ακόμα και όσοι είμαστε ορθώς δηλωμένοι (ως διορθωτές/επιμελητές) λαμβάνουμε κατά μέσο όρο μισθούς που μετά βίας αγγίζουν τα 1.000 ευρώ μεικτά. Επίσης, ελάχιστοι λαμβάνουμε επίδομα υπολογιστή (15% επί του μισθού), επίδομα ξένης γλώσσας (5%) κ.ο.κ.

Ας σημειωθεί ότι για τον καθορισμό του ύψους του μισθού μας δεν μετρά η αναγραφή της ιδιότητάς μας στις συμβάσεις αορίστου χρόνου, αλλά προφανώς το πώς μας δηλώνουν νομίμως οι εργοδότες στον ΟΑΕΔ, στο ΙΚΑ, στις καταστάσεις μισθοδοσίας των λογιστηρίων τους.

Αρκετοί εργοδότες («πυχαίνει») συχνά να επιφορτίζουν τους επιμελητές με εργασίες διαφορετικές από το αντικείμενό τους (από γενικές δουλειές γραφείου, αξιολόγηση και δακτυλογράφηση κειμένων μέχρι και μετάφραση). Κάποιοι εργοδότες μάς πιέζουν συχνά να μείνουμε περισσότερες ώρες στο χώρο εργασίας, χωρίς βεβαίως να καταβάλλουν το νόμιμο ποσοστό υπερεργασίας. Άλλοι εργοδότες/υπεύθυνοι εκδοτικών τομέων «εκπαιδεύουν» νέους εργαζομένους μετά το πέρας του ωραρίου, χωρίς πάλι να υπολογίζουν αυτή την παραμονή ως υπερωριακή απασχόληση. Σε άλλες περιπτώσεις ασκείται πίεση από εργοδότες/υπεύθυνους εκδοτικών τομέων προκειμένου να πάρουμε μαζί μας μέρος της εργασίας (ή και ολόκληρη) για επιμέλεια... κατ' οίκον!

4. Προβλήματα φορολόγησης και ασφάλισης

Όσον αφορά τους ελεύθερους επαγγελματίες:

Με κάθε πληρωμή μας παρακρατείται και προπληρώνεται στο κράτος φόρος 20%, ο οποίος συνυπολογίζεται μεν κατά τη φορολόγησή μας, η επιστροφή του όμως καθυστερεί υπερβολικά. Αν συνυπολογιστούν και οι ασφαλιστικές εισφορές στον ΟΑΕΕ, οι οποίες καταβάλλονται ανεξαρτήτως του ύψους του κύκλου εργασιών και για πολλούς είναι δυσβάσταχτες, καταλήγει τα χρήματα που μας μένουν στο χέρι να είναι ελάχιστα.

Ειδικά για όσους έχουν ασφαλιστεί πριν από το 1993, επικρατεί ασάφεια ως προς το ποιος πρέπει να είναι ο φορέας ασφάλισής τους (ΙΚΑ ή ΟΑΕΕ). Η νομοθεσία είναι θολή, οι διατάξεις αντικρουόμενες, κανείς δεν μπορεί να δώσει μια σαφή απάντηση. Οι νέοι ασφαλισμένοι εγγράφονται κατά κανόνα στον ΟΑΕΕ. Ωστόσο, πολλοί εργοδότες, για να είναι νόμιμοι, υποχρεώνονται να παρακρατούν εισφορές υπέρ του ΙΚΑ ακόμη και από συναδέλφους που είναι ασφαλισμένοι στον ΟΑΕΕ.

5. Μαύρη εργασία

Προσφιλής μέθοδος ορισμένων εργοδοτών είναι να πληρώνουν «μαύρα» – φυσικά ούτε λόγος για υπογραφή συμφωνητικού. Όμως και πολλοί (νέοι κυρίως) συνάδελφοι αναγκάζονται να προσφύγουν στη μαύρη εργασία, γιατί αδυνατούν να είναι ασφαλισμένοι στον ΟΑΕΕ και να καταβάλλουν τις δυσανάλογες ασφαλιστικές εισφορές, πράγμα που απαιτείται προκειμένου να εκδίδει κανείς νόμιμες αποδείξεις πληρωμής.

Είναι εύλογο ότι η προτίμηση της μαύρης εργασίας από τους εργοδότες ασκεί πιέσεις στους συναδέλφους που εκδίδουν νόμιμα παραστατικά, συμπιέζει τις αμοιβές προς τα κάτω και εξυπηρετεί την καλλιέργεια της λογικής του «αναλώσιμου» εργαζομένου.

6. «Γενική οικονομική κρίση»

Προφανώς δεν μπορούμε να την επικαλεστούμε εμείς ως εργαζόμενοι (απλήρωτοι, κακοπληρωμένοι), αλλά την επικαλούνται πλέον πολύ συχνά οι εργοδότες. Όλο και περισσότεροι δηλώνουν σήμερα αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους (π.χ. την πληρωμή μας) και, προβάλλοντας ως δικαιολογία τη συρρίκνωση της παραγωγής τους, καταλήγουν στην απόφαση ότι οι αμοιβές πρέπει να μειωθούν περαιτέρω ή κάνουν περικοπές σε ανθρώπινο δυναμικό. Βιώνουμε καθημερινά τον κίνδυνο κατάργησης θέσεων εργασίας, αλλά και τον κίνδυνο μείωσης προσφοράς εργασίας και συμπίεσης των αμοιβών προς τα κάτω (λόγω ευρύτερων περικοπών).